

Vastasairastuneen tyypin 2 diabeetikon digihoitopolku

Pilotti v. 2022 - 2024

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

Taustaa

- Digihoitopolun sisällön valmistelu sekä pilotointisuunnitelma toteutettiin Keski-Suomen sairaanhoitopiirin vaikuttavan terveydenhuollon ekosysteemihankkeessa yhteistyössä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden keskus ja Kestävän kasvun ohjelmien kanssa
- Kyseessä oli Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäinen perusterveydenhuollon pitkäaikaissairauksien digihoitopolku
- Toimintamallin kehittämisessä oli mukana erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon diabeteksen hoidon ammattilaisia, kehittämisasiantuntijoita sekä digihoitopolun järjestelmäasiantuntijoita

Pilotti

- Digihoitopolkua esiteltiin kaikille laaja-alaisen sote-keskuksen alueille ja halukkuutta pilottiin tiedusteltiin myös sähköpostiviesteillä
- Pilottiin ilmoittautui mukaan 7 eri aluetta ja pilotti käynnistyi lokakuussa 2022
 - Jyväskylä (Digitaalinen sosiaali- ja terveyskeskus)
 - Muurame
 - Laukaa
 - Keuruu
 - Toivakka
 - Äänekoski
 - Saarijärvi
- Mukana alussa oli 10 hoitajaa ja v. 2024 saatiin 4 hoitajaa lisää
- Äänekoski ja Saarijärvi eivät lopulta osallistuneet pilottiin
- Pilotin aikana saatiin rekrytoitua hoitajia Sampoharjun, Kyllön, Palokan ja Uuraisten terveysasemilta

Pilotin tavoitteet

- Arvioida, miten digihoitopolku soveltuu pitkäaikaissairauden hoitoon perusterveydenhuollossa
- Saada kokemuksia digihoitopolun käytöstä tyyppin 2 diabeetikoilla
- Sujuvoittaa asiakkaan hoitopolkua (esitiedot, hoito-ohjeet, yhteydenpito)
- Arvioida, minkälaisia vaikutuksia digitaalisella hoitopolulla on ammattilaisten ajankäyttöön ja työn sujuvuuteen
- Yhtenäistää vastasairastuneen tyyppin 2 diabeteksen hoitoa Keski-Suomen hyvinvointialueella

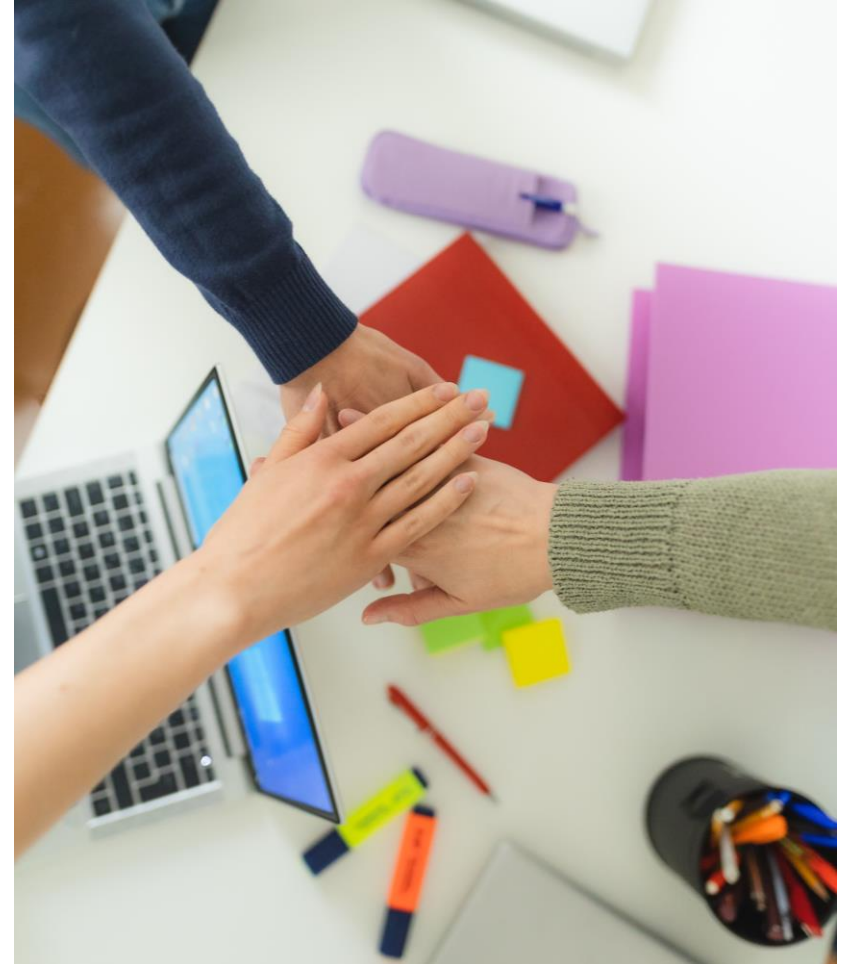

Pilotin eteneminen

- Pilottiin ilmoittautuneille hoitajille pidettiin aloituspalaverit, jossa käytiin läpi toimintamalli, tehdyt ohjeistukset, kirjaamis- ja tilastointikäytännöt sekä järjestelmän käyttö
- Digipolulle lisättyjen potilaiden määrää seurattiin etenkin pilotin alkupuolella säännöllisesti ja alueille lähetettiin muistutusviestejä sekä kyselyjä pilotin etenemisestä
- Uusia alueita yritettiin rekrytoida pilottiin mukaan pilotin aikana
- Pilotin projektiryhmä kokoontui 2-4 kertaa vuodessa. Ryhmän tapaamisissa käytiin läpi muun muassa polkujen tilanne, hoitajien kokemuksia, mahdollisia haasteita ja kehittämissuhteita

Pilotin eteneminen

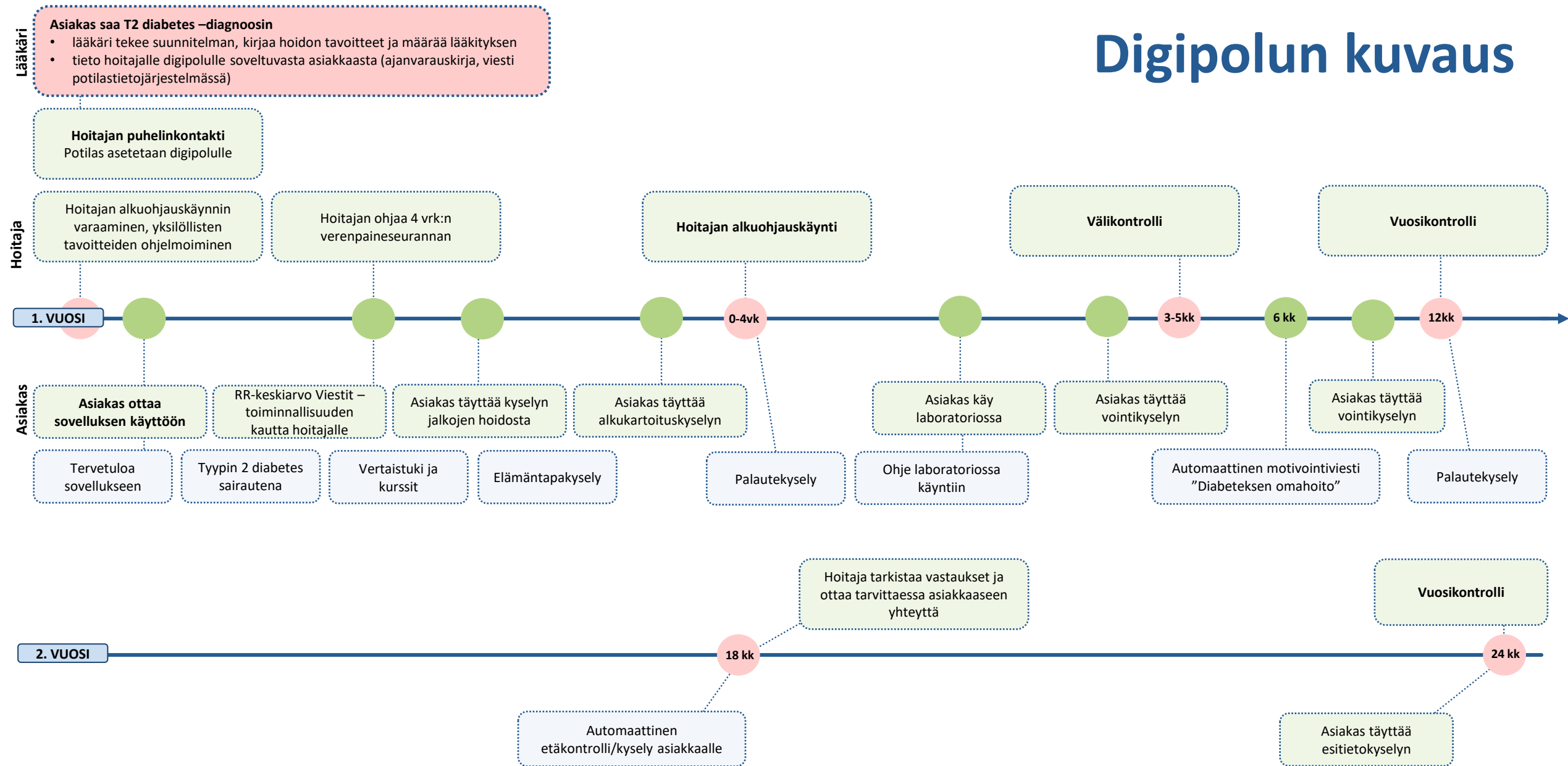
- Digihoitopolkua käyttäneille hoitajille ja asiakkaille tehtiin käyttäjäkysely lokakuussa 2023 (ks. tulokset seuraavalla sivulla)
- Ammattilaisilta tulleita palautteita vietiin järjestelmätoimittajan tietoon ja osaan asioista saatiin vastattua tekemällä muutoksia polun sisältöihin
- Digihoitopolun sisältöä kehitettiin vuoden 2024 alussa
 - Uusia aikajanatapahtumia 1. vuodelle sekä 2. vuoden hoitopolun sisällöt

Digihoitopolkujen tilanne, huhtikuu 2024

Alue	Luodut polut	Aktivoidut polut	Perutut, keskeyttäneet
Jyväskylä	36	31	10
Muurame	16	14	3
Laukaa	6	4	4
Keuruu	4	4	0
Toivakka	1	1	0
Äänekoski	0	0	0
Saarijärvi	0	0	0
Yhteensä	63	54	17

Digipolun kuvaus

Asiakaskyselyn vastaukset, n=9

Vastaajien iät – keski-ikä 54

62

47

55

46

55

56

60

41

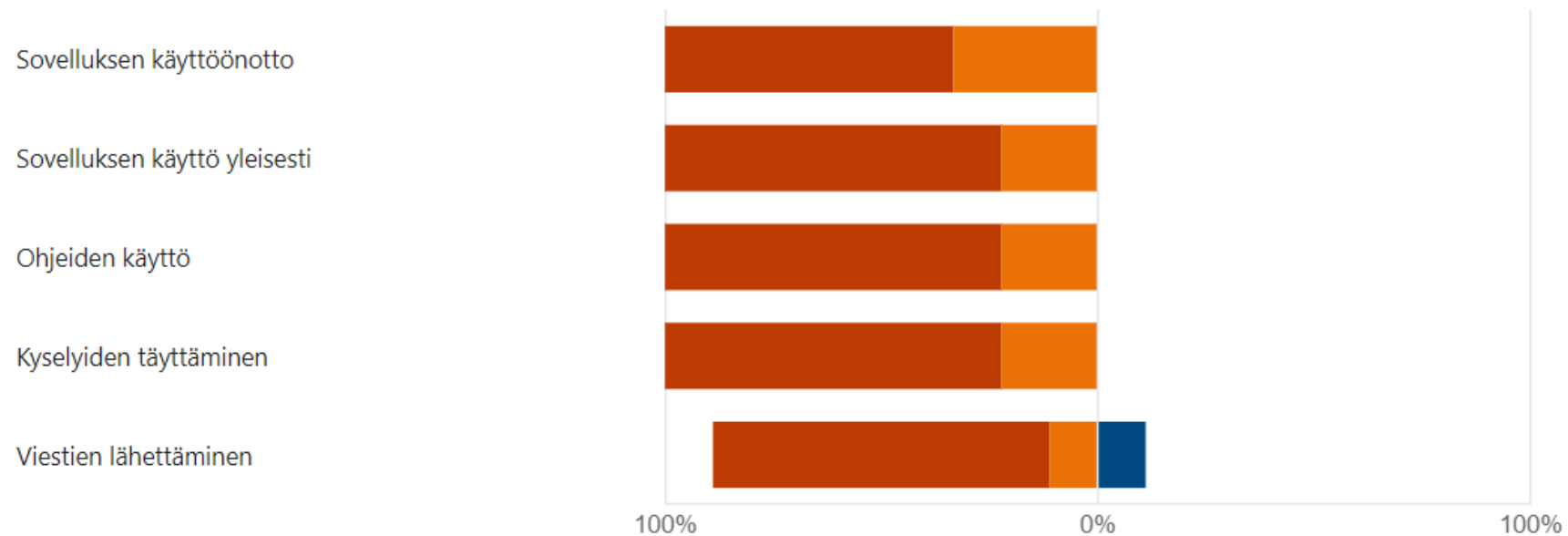
60

Asiakaskyselyn vastaukset, n=9

3. Arvioi seuraavia väittämiä sovelluksen käytöstä ja käytettävyydestä

[Lisätietoja](#)

■ Erittäin helppoa ■ Melko helppoa ■ Melko vaikeaa ■ Erittäin vaikeaa ■ En osaa sanoa

Asiakaskyselyyn vastaukset, n=9

4. Miten sait tiedon uusista diabeteksen hoitoon liittyvistä ajanvarauksistasi (puhelu, vastaanotto, etävastaanotto)? Voit valita useampia vaihtoehtoja

[Lisätietoja](#)

● Digipolun/sovelluksen kautta	7
● Hoitajan soittamana	3
● Itse soittamalla	0
● Sähköisten kanavien kautta (esi...	1
● En saanut uutta aikaa mistään	1

5. Arvioi, tukeeko mobiilisovellus tyypin 2 diabeteksen omahoitoa ja hoitoon sitoutumista

[Lisätietoja](#)

● Täysin samaa mieltä	2
● Samaa mieltä	5
● En samaa enkä eri mieltä	2
● Eri mieltä	0
● Täysin eri mieltä	0

Asiakaskyselyn vastaukset, n=9

Mitä hyötyjä koet sovelluksesta olevan diabeteksen hoidossa?

” Saa vastauksen nopeasti jos on jotain kysyttävää”

” Yhden sovelluksen kautta voin saada kaiken palvelun diabetekseen liittyen”

” Saa yhteyden hoitohölkuntaan varmemmin”

” Tämä voisi olla kätevä tapa, mutta toistaiseksi en ole saanut tästä mitään hyötyä. Esimerkiksi sokeriarvoja voitaisiin seurata, jos potilaat ilmoittaisivat kotimittausten tuloksia säännöllisesti. Ja hoitaja pystyisi olemaan tätä kautta henkilökohtaisesti yhteydessä aika ajoin ja kysellä vointia”

” Helppo yhteydenpito hoitajan kanssa”

” Ajasta riippumaton. Kätevät viestimahdollisuudet”

Asiakaskyselyn vastaukset, n=9

Miten sovellusta tulisi kehittää? Mitä kaipaavat sovellukseen lisää?

” Chat olisi hyvä lisä”

” Vastasinkin tähän tuossa yllä. Puhelimella en jaksa/osaa kopioida vastausta. Yksi kehittämisehdotus olisikin saada tietokoneella toimiva versio”

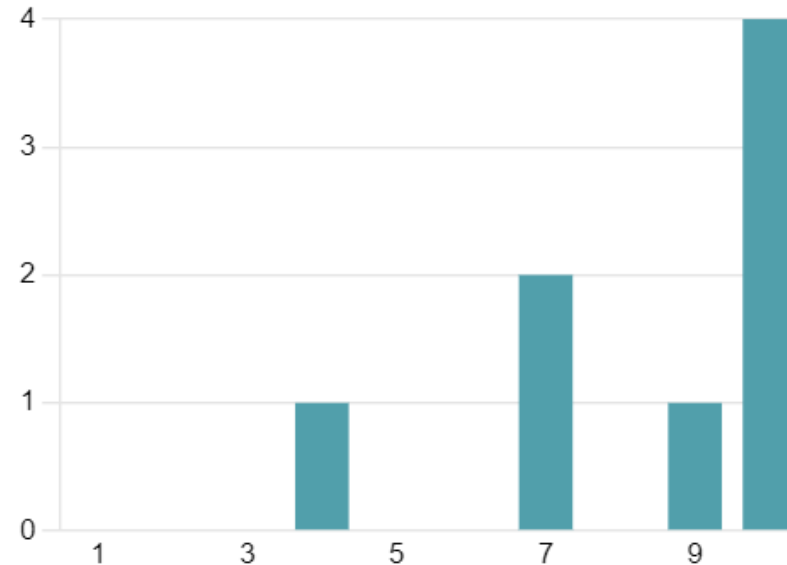
” En osaa sanoa tällä hetkellä vielä”

Asiakaskyselyn vastaukset, n=9

8. Kuinka todennäköisesti suosittelisit käyttämäsi sovellusta läheisellesi tai ystävällesi?

[Lisätietoja](#)

8.38
Keskimääräinen arvio

Ammattilaisten vastaukset, n=10

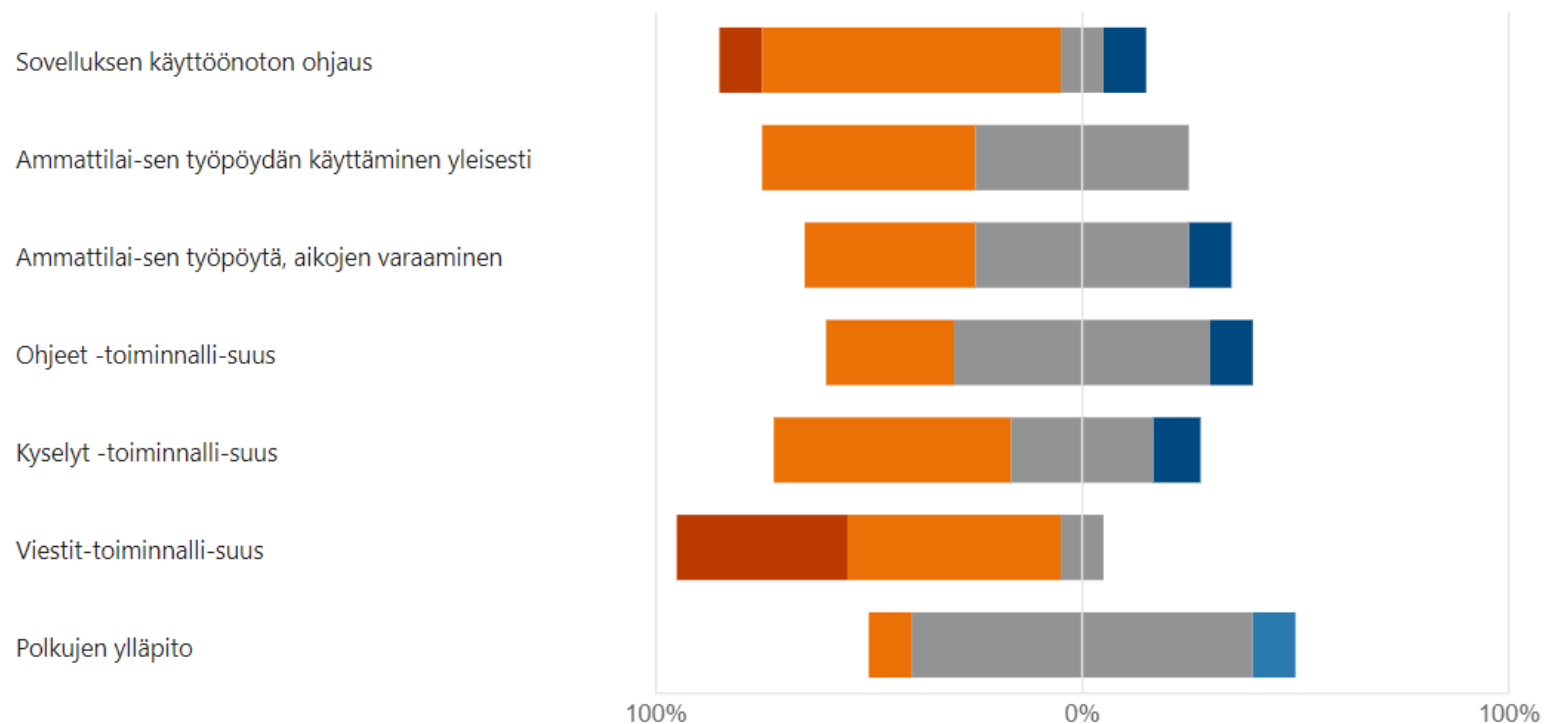

Ammattilaiskyselyn vastaukset, n=10

1. Arvioi seuraavia väittämiä sovelluksen käytöstä ja käytettävyydestä

[Lisätietoja](#)

■ Erittäin helppoa ■ Melko helppoa ■ Melko vaikeaa ■ Erittäin vaikeaa ■ En osaa sanoa

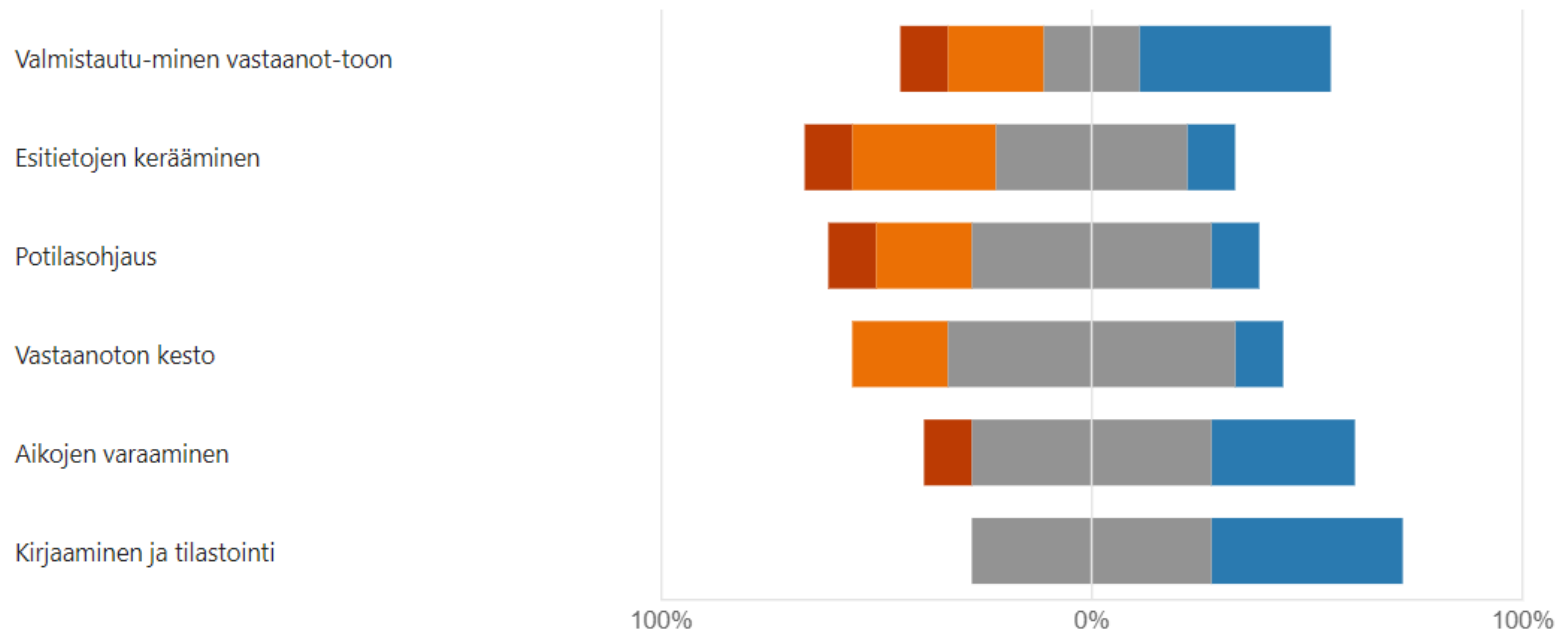

Ammattilaiskyselyn vastaukset, n=10

2. Vertaa ajankäyttöäsi diabeetikon hoidossa käyttäessäsi digipolkua tai perinteistä vastaanottoa

[Lisätietoja](#)

- Digihoido-polku vie paljon vähemmän ammattilai-sen aikaa
- Digihoido-polku vie hieman vähemmän ammattilai-sen aikaa
- Molemmat vievät yhtä paljon ammattilai-sen aikaa
- Perinteinen vastaanotto vie hieman vähemmän ammattilai-sen aikaa
- Perinteinen vastaanotto vie paljon vähemmän ammattilai-sen aikaa

Ammattilaiskyselyn vastaukset, n=10

3. Arvioi, tukeeko mobiilisovellus tyypin 2 diabeteksen omahoitoa ja hoitoon sitoutumista

Lisätietoja

● Täysin samaa mieltä	1
● Samaa mieltä	5
● En samaa enkä eri mieltä	4
● Eri mieltä	0
● Täysin eri mieltä	0

Ammattilaiskyselyn vastaukset, n=10

Mitä hyötyjä koet sovelluksesta olevan diabeteksen hoidossa?

”Pystyvät laittamaan viestiä”

”Potilas saa hyviä ohjeita diabetekseen liittyen. Se auttaa potilasta miettimään omaa hoitoansa ja tavoitteita. Potilaan kannalta selkeyttää hoitoa kun tietää mitä milloinkin tulee tehdä. Tasapuolistaa hoitoa”

”Viestiominaisuus on hyvä. Tosin ilmoituksia näistä ei tule, joten joutuu erikseen tarkistelemaan tilannetta”

”Potilaat saavat ohjeita sitä kautta”

”Viestittely on suoraa ja yksinkertaista. Potilaalle voi vastata silloin kun itsellä on aikaa ja rauhassa pohtia vastausta/ ohjeita”

Ammattilaiskyselyn vastaukset, n=10

Miten digihoitopolkua tulisi kehittää? Mitä kaipaavat sovellukseen lisää?

” Jostain syystä kankean oloinen järjestelmä. Ohjelman pitäisi keskustella potilastieto järjestelmän kanssa. Hankala muokata polkua”

” Tärkeää olisi integroida lifeCare järjestelmään. Hoitajalle tulisi tulla tieto jos potilas laittanut viestiä sovelluksen kautta. Nyt kun harvoja potilaita ollut sovelluksen käyttäjinä niin saattaa olla että ei aina joka viikko muista käydä sovellusta katsomassa. Vasta vähän aikaa olen sovellusta käyttänyt niin ei oikein osaa sanoa vielä kehityskohteita tarkemmin”

” Yhteys potilastietojärjestelmän kanssa helpottaisi työskentelyä. Nyt joutuu joka tapauksessa tiedot kirjaamaan manuaalisesti”

”Keskustelisi Lifecaren kanssa. Viesteistä tulisi joku heräte”

Ammattilaiskyselyn vastaukset, n=10

Miten digihoitopolun käyttöönottoa työyhteisössä tulisi edistää?

”Antaa toisen toimijan hoidettavaksi, vaikka OmaKS”

”Tämä olisi kyllä hyvä apu jos saadaan koulutusta kaikille hoitajille sovelluksen käyttöön. Itsekin vielä opettelen tämän käyttöä”

”Digihoitopolku pitäisi ottaa kaikille käyttöön. Ei toimi jos on vain parilla ammattilaisella. Silloin digipolku toimii jos hoidonjatkuvuus toimii että saman ammattilaisen kanssa asioi. Polusta kyllä hyötyisi kuitenkin eniten ne kellä ei ole samaa ammattilaista, esim dhoitajaa. Hoidonjatkuvuus säilyy polun avulla, mutta sitten siis pitäisi olla usealla käytössä”

” Ei tällä hetkellä mihinkään. Paljon muutakin uutta tullut”

” Ajanvarauksessa pullonkaula; digihoitopolun pitäisi lähteä potilaan yhteydenotosta, kun lääkäri on ohjeistanut varaamaan ajan”

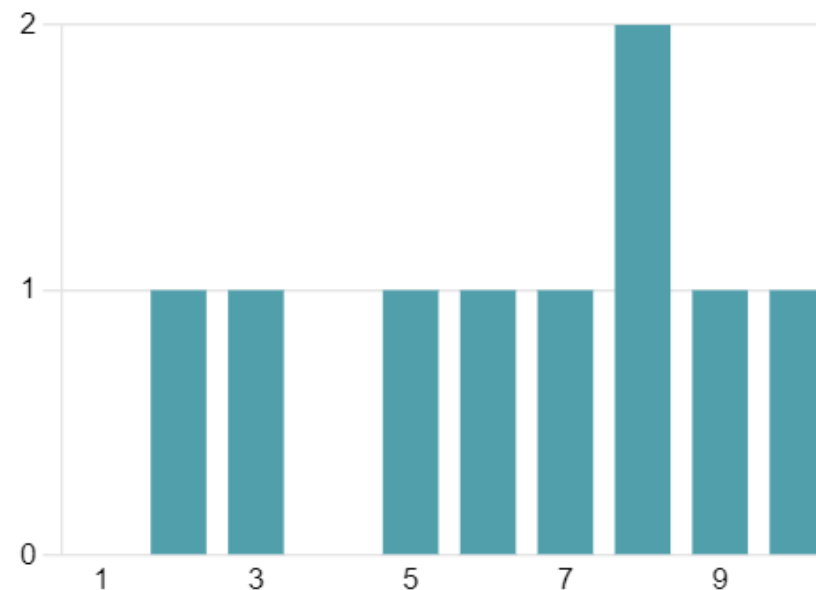
Ammattilaiskyselyn vastaukset, n=10

7. Kuinka todennäköisesti suosittelisit käyttämäsi sovellusta potilaille jatkossa?

[Lisätietoja](#)

 Oivallukset

6.44
Keskimääräinen arvio

Kyselyiden yhteenveto, pilotin arviointia (Huom. vähäinen vastaajien määrä)

Plussat

- Asiakkaat kokevat sovelluksen helppokäyttöiseksi
- Mobiilisovellus tukee asiakkaan omahoitoa ja hoitoon sitoutumista
- Yhteydenpito asiakkaan ja ammattilaisen välillä on helppoa ja nopeaa
- Digihoitopolku helpottaa materiaalin jakoa asiakkaille (omahoito-ohjeet ja esitietokyselyt)

Miinukset

- Ammattilaiset kokevat polkujen ylläpidon vaikeaksi (90% vastaajista)
- Digihoitopolku ei lyhennä vastaanoton kestoja (67%) ja perinteinen toimintamalli sujuu nopeammin (11%)
- Perinteisissä toimintamallissa kirjaaminen on nopeampaa kuin digipolkua käytettäessä (44%) tai molemmat mallit vievät yhtä paljon aikaa (56%)

Pilotin arviointia ja pohdintaa

- Toimintaympäristön kompleksisuus aiheutti haasteita pilottiin
 - Pth:ssa diabeetikoita hoitaa eri ammattilaiset, tehdyt päätökset ja annetut ohjeistukset eivät kulkeneet aina digipolun mukaisesti tai digipolkua hallinnoivien ammattilaisten tietoon – osalla asiakkaista polku katkesi
 - Chatissa ja puhelinpalvelussa työskentelee kymmeniä ammattilaisia, kaikki eivät olleet tietoisia digipolun olemassaolosta
 - Systemaattinen toimintamalli puuttui – koko työyhteisön tulisi sitoutua digipolun käyttöön (esihenkilöt, lääkärit, hoitajat, erityistyöntekijät)
- Polkua käyttävien asiakkaiden määrä jäi vähäiseksi. Syitä:
 - Pilotissa mukana vain osa diabeetikoita hoitavista ammattilaisista, kaikki eivät olleet tietoisia digipolusta
 - Hoitajien työtehtävät pilotin aikana painottuivat kiirevastaanottoihin, hoidon aloituksia tehtiin puhelimesta eikä alkuohjauskäynnit aina toteutuneet
- Digihoitopolku ei tuonut juurikaan helpotusta ammattilaisten työhön
 - Ajanvaraukset piti tehdä kahteen järjestelmään ja digipolun kyselyiden vastausten kopiointi koettiin työlääksi
 - Ajan perumisissa ja siirroissa oli epäselvyyttä, koska tieto ei tavoittanut aina digipolkua hallinnoivaa hoitajaa
 - Pilotissa mukana olleet hoitajat kokivat polkujen ylläpidon vaikeaksi

Tärkeimmät opit

- Asiakkaiden näkökulmasta digihoitopolku tukee omahoitoa ja hoitoon sitoutumista sekä nopeuttaa asiakkaan ja ammattilaisen yhteydenpitoa
- Digihoidopolku helpottaa materiaalin jakoa asiakkaille (omahoito-ohjeet ja esitietokyselyt)
- Digihoidopolku soveltuu parhaiten selkeisiin, lyhyisiin prosesseihin, joissa hoitovastuu nimetyillä ammattilaisilla
 - Pitkäaikaissairauksissa sitoutuminen digipolulle voi olla haastavaa, mikäli asiakas ei koe saavansa selkeää hyötyä sovelluksen käytöstä
- Digihoidopolun käyttöönotto vaatii ammattilaisten ja esihenkilöiden vahvaa sitoutumista (ohjeistus, vastuut, työnjako, polun hallinointiin varattu työaika)
- Digihoidopolun tulisi keskustella potilastietojärjestelmän kanssa, jotta ammattilaisten työ aidosti helpottuisi (ajanvaraukset, potilastiedon siirtyminen)

Kiitos

www.hyvaks.fi
#hyvaks #hyväarkikaikille